

de kan komme til at ligne deres Fader, og saa tænker de Mandens Tanker, og hvis de skulde blive lidt forknytte over den lange Udsigt, saa trøster man sig med at bede Nabokonen ind til Kaffe med en lille Sladder til, og saa gaar man med Manden til Grundlovsfest og faar en Dans med, og saa sover man videre.

Saaledes findes der Kvinder i alle Lag af Samfundet; men er der ikke andre Kvinder, og hvor er de henne paa Grundlovsdagen? — Kommer ikke snart den Dag, da Kvinderne faar Mod til paa Grundlovsdagen at holde et *Protestmøde*, faar Mod til højt at udtale de Tanker, der sikkert den Dag rører sig i mange, tør samle sig til et stort, levende Tog, der ved sin faste Overbevisning, sin urokkelige Beslutning vil kæmpe mod Kvindernes Udelukkelse som *Vælgere* og som de, der *vælges*.

Vi Fremskridtskvinder her i Danmark vil ikke være saa beskedne som de norske Kvinder, der ifølge deres Svar til Socialdemokraterne i Kristiania, der den 17de Maj indbød til at tegne under Oprabet »Stemmeret for Mænd og Kvinder«, svarede: »Nej, vort Formaal er blot at faa indført de samme forargelige Stemmeretsregler for Kvinderne, som *en Del* af I Mænd nu er i Besiddelse af.«

Det er ikke nok for os. Vi Kvinder kan ikke holde Fest sammen med Højre, som mener, at den reviderede 5te Juni Grundlov har givet det danske Folk alt, hvad det kan ønske sig, ikke alene, fordi den aldrig er bleven fuldt benyttet, men selv om dens Lovregler traadte i Kraft, ved vi, at Løsningen af de sociale Spørgsmaal naas ikke ad Parlamentarismens Vej. Det Parti, som kun paa Arbejderens Nød har at svare: *Nojsomhed!* Det Parti, der ved Fester synger Kvindens Pris, men endogsaa *nægter at forhandle Lovforslag*, der kun er en simpel Menneskeret. Med dem kan vi ikke følges.

Bedre kan vi forstaa Venstre og er fuldt enig med den Ordfører, der ved Grundlovsfesten paa Frederiksberg sagde: »Det Demokrati, der forsømmer det sociale Spørgsmaal og ikke ved hvert Lovforslag betænker, om det gavner Arbejderspørgsmaalet, der ikke mere kan holdes tilbage, *det Demokrati har dødsdomt sig selv*.« Med den Sætning er vi fuldstændig enig, men hvorledes kan det samme Parti mene, at hvis vi blot fik Grundloven tilbage, da var Folket frelst; samme Venstre, som Gang efter Gang har erfaret, at selv om man i Folketinget kunde blive enig om Love til Gavn for det brede Lag i Folket, saa erfarede man lige saa regelmæssig, at Landstinget ihjelslog dem. Venstre maa have gjort de Erfaringer i 40 Aar, at et Tokammer System ikke duer, i al Fald ikke paa den Maade, Landstinget vælges.

Men vor Forundring stiger, naar vi ser dette

Venstre, der vel som intet andet Parti hævder den personlige Frihed, hvorledes dette Venstre kan tage paa Kvindernes Valgret og Valgbarhed med en saa mageløs Ligegyldighed og Kulde. Ja, som om Grundloven var bestemt fra Evighed af til ikke at *kunne forandres*.

Med Venstre kan Kvinderne ikke holde Grundlovsfest. —

Men saa hos Socialdemokraterne, der maa Kvinderne have hjemme. De lader hver Dag i 22000 Exemplarer udgaa som deres Program: »Almindelig og direkte Valgret for alle Mænd og Kvinder fra 22aars Alderen.«

Ja, derom er vi enige, og med meget mere i deres Program. Vi er enige om »fri og fælles Undervisning«, »gratis og offentlig Retspleje«, »Afskaffelse af staaende Hær«, »human Omsorg for syge gamle« og fremfor alt i *Afskaffelse af privat Kapitalisme*. Vi kan være enige med dem i ikke at nære Illusioner for Grundloven, men kun at holde Mønstring over deres Tropper. Vi kan glæde os ved at se, at de Arbejdere, der kæmper for Menneskerettigheder, deres Tog bliver fyldigere, deres Sang mere indtrængende og varm, og vi kan føle at naar de med Inderlighed synger: »Vor Arne er kold og vort Hjem kun et Skjul for Trængsler og Tvedragt og Savn« osv., saa føle vi, at den har Sandhedens uafviselige Fordring i sig.

Men heller ikke med dem kan vi følges, saalænge de tror, at de løser Arbejderspørgsmaalet, *for Kvinderne er sat ind i deres Rettigheder*.

Hemmeligheden ved Kvindesagen er, at *Kvinderne maa selv kæmpe*. Saa lidt som Arbejdsgiverne løser Arbejderspørgsmaalet, saa lidt vil de bedste Mænd kunde føre vor Sag, saa længe vi er ligegyldige, uselvstændige, tænke Mændenes Tanker, kalder det Kvindelighed, som Mændene har lavet for hundrede Aar siden, som idelig følger Mændene til Grundlovs- og politiske Møder, ikke efter Overbevisning, men efter Ægtemandens politiske Farve.

Nej, lad det være sidste Gang, at vi Kvinder, der vil fuld Frihed og Borgerret, gaar med til at fejre Grundlovsfesten, men lad os paa denne Dag alle som en stille os i et stort Tog til Protestmøde mod den Grundlov, der har udelukket os fra vor Menneskeret som Borger.

Lad os talrigt samle os under en Fane, der ikke nøjes med at sætte *Valgret* og *Valgbarhed* som vort Maal, men lad os skrive paa Fanen som paa vort Blad: »*Lige Ret og Adgang for alle til Samfundets Goder*.«